834/09

Den 30. december 2009 blev i sag nr. 75.981:

xxxxx xxxxxx
xxxxxxxxx xxx xxxxxxxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Gouda Rejseforsikring
Sejrøgade 7
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har tegnet afbestillingsforsikring i Gouda Rejseforsikring, klager over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for en afbestilt ferierejse.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at den lidelse, som førte til afbestillingen, var til stedet på tegningstidspunktet.

Det fremgår af sagen, at klageren den 29/1 2007 bestilte en rejse til Sydafrika med planlagt afrejse den 11/4 2009. Afbestillingsforsikringen blev tegnet i det indklagede selskab i forbindelse med klagerens betaling af første rate af rejsens pris den 22/7 2008.

Den 9/2 2009 modtog selskabet skadeanmeldelse fra klageren. Af skadeanmeldelsen fremgår bl.a.:

"**3. Oplysninger om rejsen**
…
Dato for afbestilling af rejsen hos rejsearrangøren: *28. januar 2009*
Dato for hændelsen, der var årsag til afbestillingen: *Start 15/6 08 men forværret*

4. Oplysninger om skaden
Hvem omhandler skaden? Forsikrede ☒ …
Ved sygdom/tilskadekomst, diagnose: *Tilt frekvens af tarmslyng*."

I forbindelse med skadens anmeldelse modtog selskabet tillige lægeerklæring af 2/2 2009 fra klagerens egen læge … samt erklæring af 2/2 2009 fra reservelæge …, Kirurgisk Gastroenterologisk Afdeling, ... Sygehus.

I erklæringen fra klagerens egen læge hedder det bl.a.:

"**2. Om sygdommen**
Hvornår fandt 1. konsultation om aktuel sygdom eller skade sted?
Dato: *11/6 08 men siden er der kommet øget frekvens af anfald*

Hvor fandt 1. konsultation sted? I praksis ☐ I hjemmet ☒ Pr. telefon ☐

Hvilken sygdom drejer det sig om? Nøjagtig diagnose på dansk og latin.
Dansk: *Tarmslyng* Latin: *Ileus*

Hvornår oplyser patienten at have fået denne sygdom eller være kommet til skade?
Dato: ÷

Hvor længe skønner du, at sygdommen eller skaden varer? *Pt. skal sandsynligvis have lavet colostomi*

3. Om rejsens betydning for sygdommen
Skønner du, at rejsen vil forværre sygdommen eller skaden væsentligt eller i øvrigt skade patientens helbred? Ja ☒ Nej ☐
Hvis ja, kort begrundelse: *Det vil være uforsvarligt at rejse pga. dårlig rytme ændring & kostændring*

Skønner du, at patientens almentilstand er sådan, at det er en hindring for at rejse?
Ja ☒ Nej ☐
Hvis ja, kort begrundelse: *Som ovenfor*.

4. Om tidligere/eksisterende sygdom
Har patienten tidligere haft samme sygdom eller skade? Ja ☐ Nej ☒
…
Ved kronisk lidelse: Er der indtrådt en akut forværring? Ja ☐ Nej ☒
…
5. Hvornår blev undersøgelsen foretaget?
Dato for undersøgelsen: *2/2 09*"

I erklæringen fra reservelægen hedder det:

"Ovennævnte patient er set 27.01.09 i Kirurgisk Gastroenterologisk Ambulatorium af undertegnede.

På grund af maveproblemer findes det foreløbig lægeligt uforsvarligt, at patienten skal på udlandsrejse.
Situationen kan ændre sig ved anden behandling for patientens mavesymptomer, men patienten anbefales ingen udlandsrejser de næste måneder."

Til brug for sagens behandling indhentede selskabet herefter journaloplysninger fra klagerens egen læge. Af journaludskriften, som selskabet modtog den 25/2 2009, fremgår bl.a.:

"15-06-08 …
Udskrivningsepikrise
…
Indlagt: 11/6 2008, 14:52 - 15/6 2008, 13:30
…
Patienten bliver indlagt den 11.06.08 på grund af turvise diffust i abdomen. Kun sparsomme afføringer, og der har været kvalme og en enkelt opkastning. Patienten er tidligere opereret omkring 10 gange i maven. Har en påfaldende tendens til cancersygdom, og er opereret både for cancer recti recti og cancer i højre colon samt uterus cancer. I forbindelse hermed strålebehandlet, og været i behandling på grund af lymfom. Hun har været indlagt adskillige gange før. Sidst i januar 2008 med subileus symptomer, men op til nu har der ikke været grund til ny operation.
Akut oversigt over abdomen, viser en tyndtarmsileus med middel dilateret tyndtarm samt luft og væskespejl. På grund af tilgående klinik, begyndte vi en tyndtarmspassage den 12.06.08. Undersøgelse viser en meget langsom passage, men ingen stop. Kontrasten er løbet helt ned til rectum indenfor 37 timer. Bagefter kommer der rigtig god afføring i gang. Patienten har haft tynde afføringer x flere og med luftafgang.
På grund af det kliniske forløb, har der ikke været grund til at operativ intervention.
På grund af de kroniske adhærencer, informeret patienten om nødvendighed af nok oral væske. I øvrigt er der ingen mulighed for at afgøre ny subileusproblematik. Hun skal fortsætte med Laxoberal i mindre dosering.
…
Afsender: V. Hjr Kirurgisk afd.
…
27-08-08 …
Ambulantepikrise
…
Velbefindende, fraset tendens til mavesmerter. Sidstnævnte skyldes formentlig arvæv i forbindelse med tidligere operationer.
…
Afsender: Aa. Sygehus ALB Med hæmatologisk amb.
…
09-10-08 …
Udskrivningsepikrise
…
Indlagt: 9/10 2008, 06:15 - 9/10 2008, 17:30
…
Indlæggelsesårsag
Pt. indlagt via Falck pga kraftige mavesmerter.
…
Resumé
64-årig kvinde kendt med talrige indlæggelser pga. forskellige sygdomme samt abdominalia.
Patienten fik foretaget rectum resektion med anlæggelse af stomi, som blev lagt tilbage.
Blev behandlet med stråler og kemobehandling pga. livmoderkræft samt non-Hodgkin lymfom.

Siden i går voldsomme abdominalsmerter.

Patienten har haft fornemmelse af en frembuling i epigastriet.
Dagen efter er smerterne svundet og abdomen er fladt og blødt.
Patienten udskrives i velbefindende tilstand.
…
Afsender: F. og K. sygehuse organkirurgisk afdeling
…
02-12-08 …
Lægevagtepikrise
…
02-12-2008 04:01 Besøgsnotat
… Abdominalsmerter, turevise, diffuse Afebril, blødt abdomen, livlige tarmlyde. Afføring i går. Mener selv det er adhærencesmerter efter 10 operationer givet 1 ml morfin+1 ml primperan i.m.
Handling: Besøgskonsultation
…
10-12-08 …
Udskrivningsepikrise
…
Indlagt: 2/12 2008, 09:32 - 10/12 2008, 12:15
…
Indlagt via egen læge obs. ileus.
Anamnese med 2 dages mavesmerter og opkastninger.
Pt. er ved indlæggelsen smerteforpint, men kan afledes.
…
02-01-2009 05:16 Visitationsnotat
Vagtlæge notat fra 0.03:
Til aften fået turevise smerter i maven som flere gange tidligere. Har fået at vide, at der er sammenvoksninger. Obj: abdomen virker overalt blødt med diffus ømhed. Ikke påskyndet puls. Nat. tarmlyde. Er ked af at skulle indlægges. Der give inj vilan 1.5 ml med god effekt. Der er lagt en supp. ketogan ved evt. let recidiv ellers aftales at hvis der ikke er effekt skal hun indlægges på kir. i H.

Vagtlæge 05.14:
Ikke nogen effekt af ovenstående og derfor efter aftale med mellemvagt på AK-H. obs. subileus.

Handling: Visitation til sygehus
Henvist til sygehus: H. MODTAGELSEN
…
27-01-09 …
Ambulantepikrise
…
Ambulant/deldøgnsindlæggelse: 19/1 2009, 00:00 - 27/1 2009, 14:46

27.01.09 Ambulant Kir. Gas. Afd. A
Patienten kommer i ambulatoriet på grund af recidiverende ileus/ subileus tilfælde.
Patienten har haft fire forskellige cancer (livmoder, colon, rectum og non Hodgkins). Patienten følges for non Hodgkins hos hæmatologerne her i Aa.
Er højresidig hemiklektomeret og receymreseceret på grund cancer, nu følges med koloskopi her på afdeling A hvert 2. år.
Har desuden blevet strålebehandlet efter sin cancer i abdomen og det lille bækken.

Siden operationerne tilbage i 2000 har patienten klaret sig med Magnesia og Laxoboral. Har siden juni 2008 været indlagt fire gange med ileus/subileus tilfælde. Siden indlæggelsen i december 2008 har patienten taget Movicoli. …På trods af den linde afføring har patienten på ny været indlagt i januar 2009 med subileustilfælde.
…
Under sidste indlæggelse på H. Sygehus 02.01.09 til 07.01.09 fik patienten lavet en tyndtarmspassage, som viste kontrastnedløb til colon 3 timer efter. Fik desuden lavet koloskopi, hvor skopot føres glat til den ileokoliske anastomose hvorefter man intuberer godt 15 cm af ileum. Under tilbageførsel ses ingen stenose i anastomosen.
Der ses desuden normale forhold i ampullen, og således er koloskopien i.a.
Tilfældet drøftes med overlæge N.H., og patienten er sufficient undersøgt i sit tarmundersystem uden mistanke om stenoser. Gør hvad hun kan diætisk for at undgå ileus/subileus tilfældene. Undertegnede foreslår hende at mindske lidt af Movicolen og måske tage lidt Laxoboral 10 dråber i stedet.
Patienten henvises til
rp. medicinsk gastroenterologisk
afdeling
med henblik på om der er yderligere de kan gør for at afhjælpe patientens ileus/subileu tendens. Fra kirurgisk side kan vi kun tilbyde patienten en stomi såfremt det bliver uholdbart med den tynde afføring.

Dags dato skrives der også brev til patienten, som hun kan foreligge forsikringsselskabet, da det findes uforsvarlig for patienten at tage ud at rejse aktuelt.
Patienten opfordres til at tage kontakt til undertegnede såfremt brevene skal uddybes yderligere.
Patienten kan derfor dags dato
afsluttes fra ambulatoriet
og genhenvises på ny såfremt den endelig løsning bliver en stomi for patienten.
…
20-02-09 …
Ambulantepikrise
…
20.02.09 - Medicinsk Gastroenterologisk Ambulatorium
…
Resume
65-årig kvinde med recidiverende ileus/subileus tilfælde efter stråletereapi for livmoderkræft. Hemikolektomeret og rectumreseceret som følge af colon- og rectumcancer.
Tager dagligt 3-6 breve Movicol for at modvirke stop i tarmen og mavesmerter. Har således 5-10 tynde afføringer dagligt og er generet heraf.
Kirurgerne har henvist patienten til os med henblik på, hvad vi har af yderligere tiltag. Patienten er ikke selv forstående overfor dette, da hun mener at have prøvet alt, både med diætist og medicin. Patienten er selv allermest indstillet på at få en stomi, hvilket ifølge kirurgerne, også er det eneste, de har at tilbyde.

Plan
Jeg vil have
rp. journal til BAJ med henblik på, om vi har yderligere forslag
I dag - CIBD-prøver
Sagt til patienten, jeg umiddelbart ikke er sikker på, at vi har yderligere forslag. Patienten har selv mistanke om stråleskade af tarmen, hvilket også er det mest sandsynlige, mener jeg. Spørgsmålet er, om en stomi, vil være løsning for patienten. Det vil for hende i hvert fald

være en måde at kunne komme omkring, da hun så selv kan styre, hvornår hun tømmer stomien."

På baggrund af de modtagne oplysninger afviste selskabet at yde forsikringsdækning, hvilket blev meddelt klageren ved skrivelse af 10/3 2009.

Den 17/3 2009 modtog selskabet en e-mail fra klagerens søn. Af denne e-mail fremgår:

"Jeg har haft personlig kontakt med L.H.A. vedrørende sag om afslag på afbestillingsforsikring på rejse til Syd Afrika på ovennævnte skadesnr.

B.M. og hendes læge ser sig ikke enig i beslutningen og jeg har derfor besluttet at hjælpe mine forældre i denne her uheldige sag og vi klager hermed på Jeres afslag på forsikringsdækning af afbestillingen af rejsen.

I Jeres afslag skriver I:

'forsikringen dækker ikke såfremt at sygdommen el. tilskadekomsten der er årsag til afbestillingen var til stede ved køb af forsikringen'.

På bestillingstidspunktet var B.M. meldt rask og dette bekræfter Dr. F. til os, og stiller gerne sin viden til Jeres rådighed. Ifølge ham kunne hun på ingen måde tro andet end at hun var rask og i stand til at kunne deltage på en sådan tur og efterfølgende handlet i god tro, da hun betalte en stor del af rejsen samt tilkøbte afbestillingsforsikringen hos Gouda Rejseforsikring.

Sagen er som følgende:
B.M. bestilte for over 2 år siden en rejse til Afrika for 11 personer.

22. juli skulle første termin betales og hun fik derfor brev fra rejseselskabet. I samme brev bliver hun gjort opmærksom på, at hun også kunne bestille en afbestillingsforsikring. Det gjorde hun ved betalingen af 1. termin.

Hun var for inden blevet indlagt for mistanke om tarmslyng. 11. juni blev hun indlagt og 15. juni blev hun udskrevet, men besked om, at drikke laksoboral for at gøre tarmfunktionen bedre. Hun bliver på det tidspunkt erklæret rask.

Dr. F. bekræfter som tidligere nævnt gerne dette, hvis I ønsker. Hun har ingen komplikationer fra udskrivelsen fra hospitalet og frem til betaling af1. termin, samt bestilling af afbestillingsforsikring den 22. juli, 2008.

Derfor er Dr. F., B. og R.M. samt jeg, enige i, at Jeres afvisning grunder på et forkert grundlag. B.M. handlede i god tro, både da hun betalte en stor del af rejsen for hende og den nærmeste familie, samt tilkøbte afbestillingsforsikring til alle som skulle med på rejsen.

Jeg håber at Jeres afslag beror på en misforståelse, og vi ser frem til, at I tager en revurdering af Jeres afslag …"

Efter fornyet gennemgang af sagen fastholdt selskabet sin afgørelse, hvilket klagerens søn modtog meddelelse om ved skrivelse af 26/3 2009.

Klagerens egen læge noterede den 31/3 2009 følgende i klagerens journal:

> "Talt med søn. Anker afgørelsen, også på min opfordring, om at der ikke kan betales penge tilbage fra rejsen da der er tale om en i forvejen kendt sygdom da afbudsrejseforsikringen bestilles. Det mener jeg er lodret forkert. Jeg mener ikke der er tale om en sygdom men en tilstand vi ikke kunne påregne ville være tilbagevendende."

Efterfølgende blev sagen indbragt for nævnet.

Klageren har nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at den stedfundne afbestilling er dækningsberettigende.

Heroverfor har selskabet i skrivelse af 30/4 2009 til nævnet bl.a. anført:

> "**Forsikringsteknisk problemstilling:**
> Klager angiver på skadeanmeldelsen, at årsagen til afbestillingen er tiltagende frekvens af tarmslyng, hvilket er startet den 15. juni 2008 men forværret siden.
>
> Vi bestrider ikke, at klagers tilstand var af sådan karakter at rejsen burde afbestilles. Men vi bestrider dog, at der er tale om en nyopstået sygdom, idet klager ikke op til købet af rejsen kunne anses som fuldstædig rask.
>
> Efter vi har afvist at yde klager erstatning, angiver klager, at hun på tidspunktet for købet af forsikringen var rask, og at hendes afbestilling af rejsen, skyldes en nyopstået tilstand.
>
> Under sagsbehandlingen har vi konsulteret vores lægekonsulent, og under behandlingen af ankenævnssagen, har vi anmodet endnu en lægekonsulent om en udtalelse. Lægekonsulenternes vurderinger stemmer overens, og vi har derfor alene valgt at anvende nedenstående udtalelse i vores fremlæggelse af sagen.
>
> *Vurdering af fremsendt afbestillings-sag.*
> *…*
> *Sammenfattende vil jeg … karakterisere patientens problemer som gentagne tarmslyngslign. tilstande trods følgen af givne råd og behandlinger.*
>
> *Denne tilstand har stået på siden hun i 2005 fik strålebehandling for en livmoderhule-cancer.*
>
> *Tilstanden skyldes således både stråleføIger og sammenvoksninger i tarmområder.*
>
> *Der er ikke fundet tegn på forsnævringer i selve tarmlumen.*
>
> *Både før og efter købet af rejsen har hun haft gener, der kan forklares med ovenst. billede.*

Selv om rejsen først skulle tiltrædes ca. 2 år efter købet, vil jeg mene, hun ikke på noget tidspunkt siden operationen i 2005 har været rask i både forsikringsteknisk og almindeligt lægelig forstand, hvilket også fremgår af de talrige kontakter til behandlersystemet både før og efter juli 2008.

Som det fremgår af ovenstående, har klager været igennem et længere sygdomsforløb, og er i den forbindelse opereret flere gange i maveregionen og behandlet med strålebehandling.

Disse operationer og behandlinger har forårsaget sammenvoksninger i tarmområdet, hvilket formentlig er årsagen til klagers tilbagevendende maveproblemer.

Idet klager i månederne op til købet af forsikringen har haft mavesmerter og været indlagt herfor, mener vi ikke, at klager kunne anses som rask på købstidspunktet.

Konklusion:
På baggrund af ovenstående er det vores klare opfattelse, at klagers afbestilling skyldtes en tilstand, der var til stede ved købet af afbestillingsforsikringen.

På den baggrund er klager ikke berettiget til dækning, jf. forsikringsbetingelsernes punkt 4.1.1.1

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**III FORSIKRINGSBETINGELSER**
…
2.1 FORSIKRINGEN DÆKKER

2.1.1
Såfremt forsikrede ikke kan påbegynde rejsen pga. *akut sygdom*/tilskadekomst, som kræver hospitalsindlæggelse eller dødsfald.

2.1.2
Såfremt forsikrede på baggrund af en medicinsk lægelig vurdering ikke kan påbegynde rejsen. Tilstanden skal være dokumenteret af en lægeerklæring fra forsikredes egen læge. Lægeerklæringen skal kunne tiltrædes af *Goudas* læge.
…
4.1 FORSIKRINGEN DÆKKER IKKE
4.1.1
Såfremt sygdommen eller tilskadekomsten, der er årsag til afbestillingen, var til stede ved købet af forsikringen.
…
IV DEFINITIONER
De definitioner, du finder her, er de ord, vi i betingelserne har skrevet i kursiv. **Bemærk**, at definitionerne indgår som en del af forsikringsbetingelserne.

Akut sygdom
Herved forstås en sygdom opstået eller diagnosticeret i forsikringsperioden."

Nævnet udtaler:
Nævnet finder at måtte lægge til grund, at klageren allerede på tidspunktet for forsikringens tegning var bekendt med den lidelse, som efterfølgende resulterede i afbestilling af rejsen. Efter det oplyste finder nævnet herefter ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen